

Mikið í húfi að mikið nýtist vel

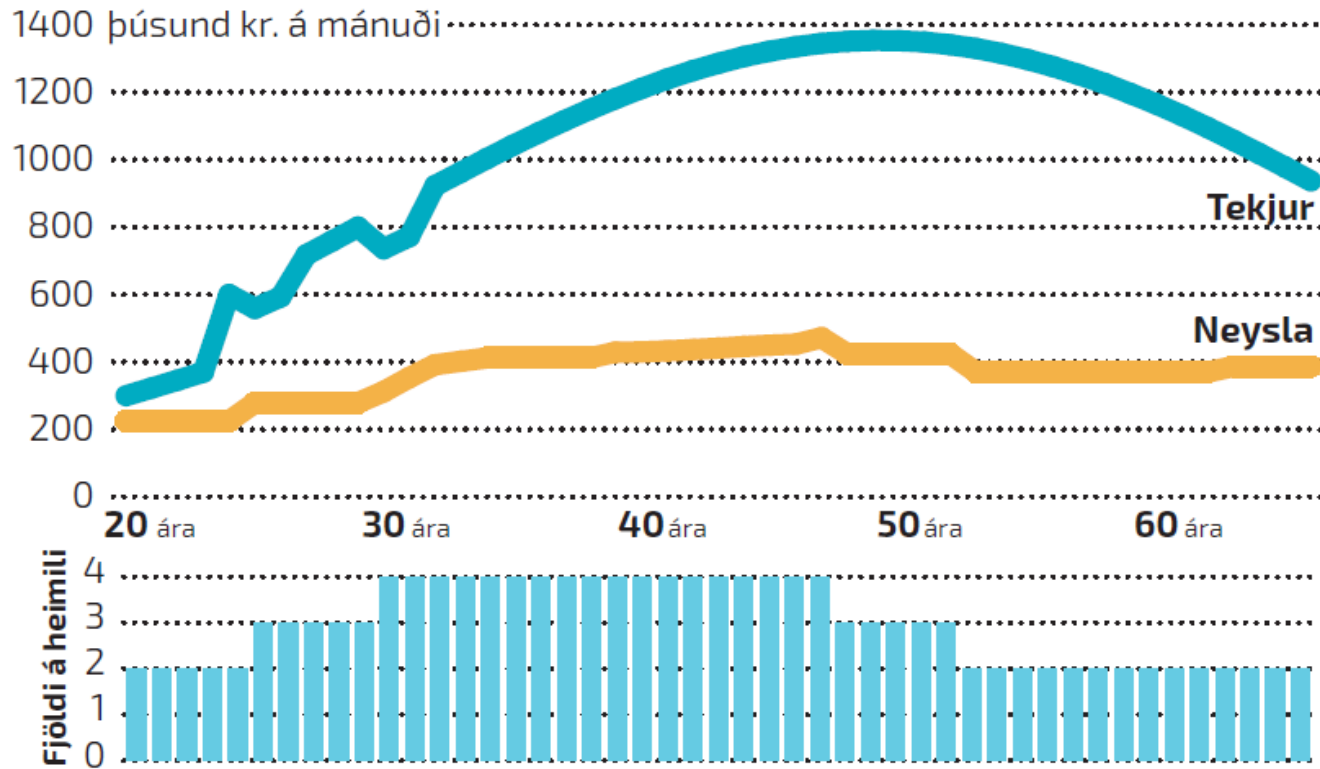
Allt að fimmtungur launa í þvingaðan lífeyrissparnað

Gunnar Baldvinsson, mars 2016

Lærdómsríkt dæmi

Saga tvennra hjóna sem fóru ólíkar leiðir en lifðu bæði góðu lífi

Tekjur, neysla og fjölskylda

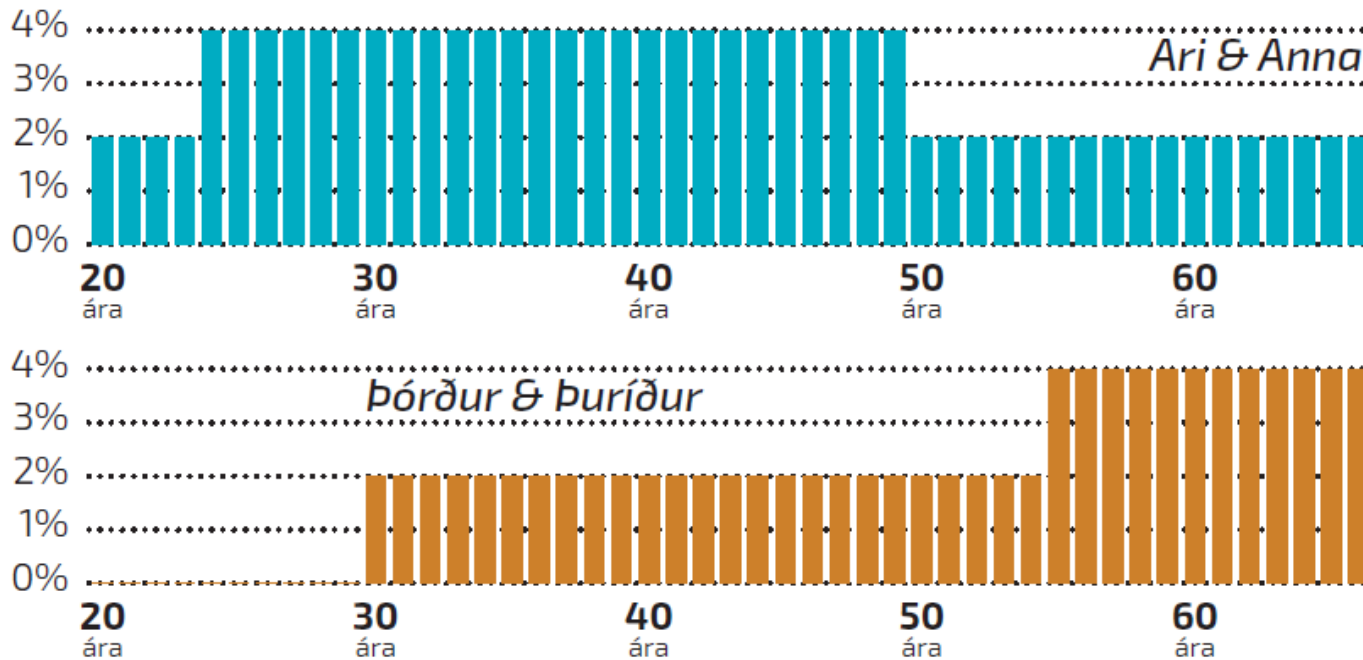
66
55
45
35
20

Lærdómsríkt dæmi

Saga tvennra hjóna sem fóru ólíkar leiðir en lifðu bæði góðu lífi

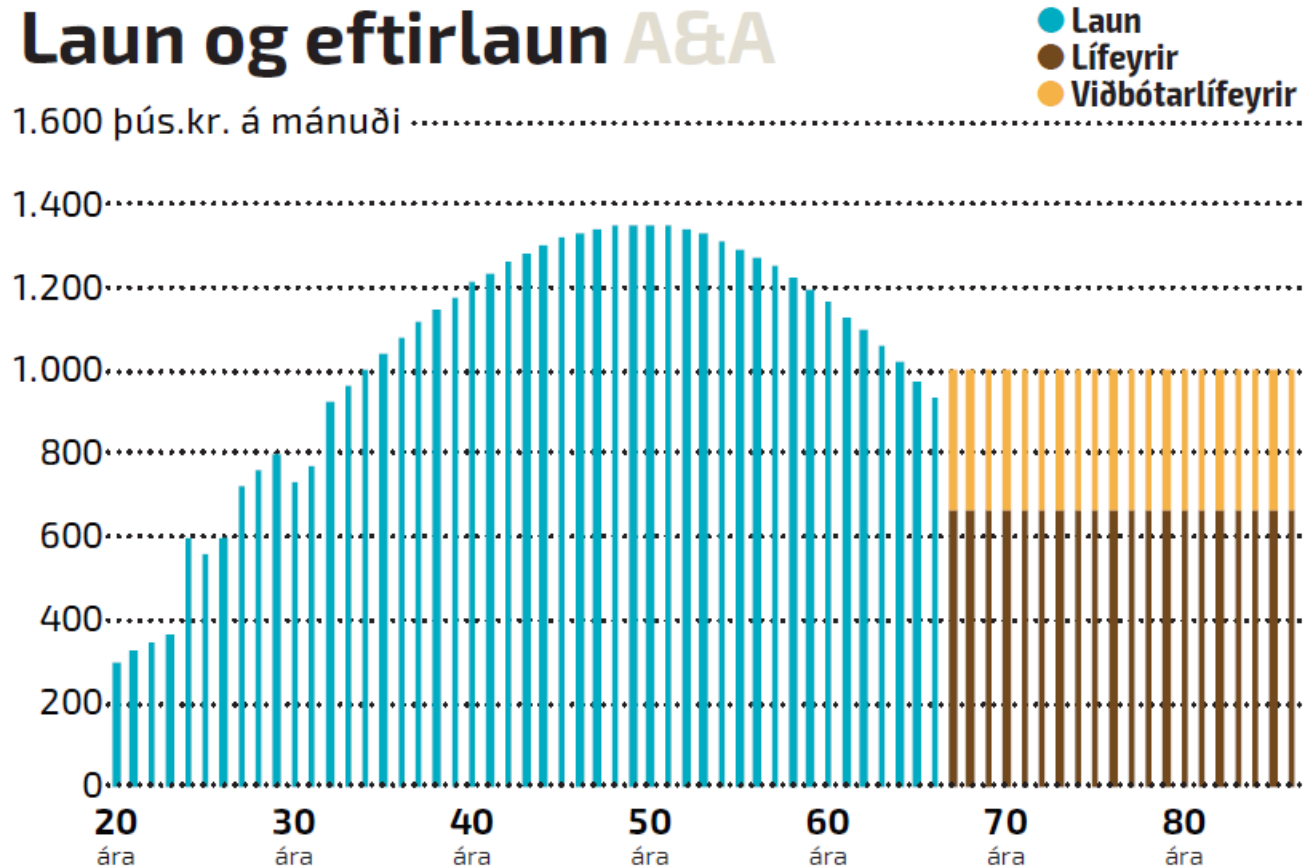
Viðbótarlífeyrissparnaður

Lærdómsríkt dæmi

Saga tvennra hjóna sem fóru ólíkar leiðir en lifðu bæði góðu lífi

Laun og eftirlaun A&A

66
55
45
35
20

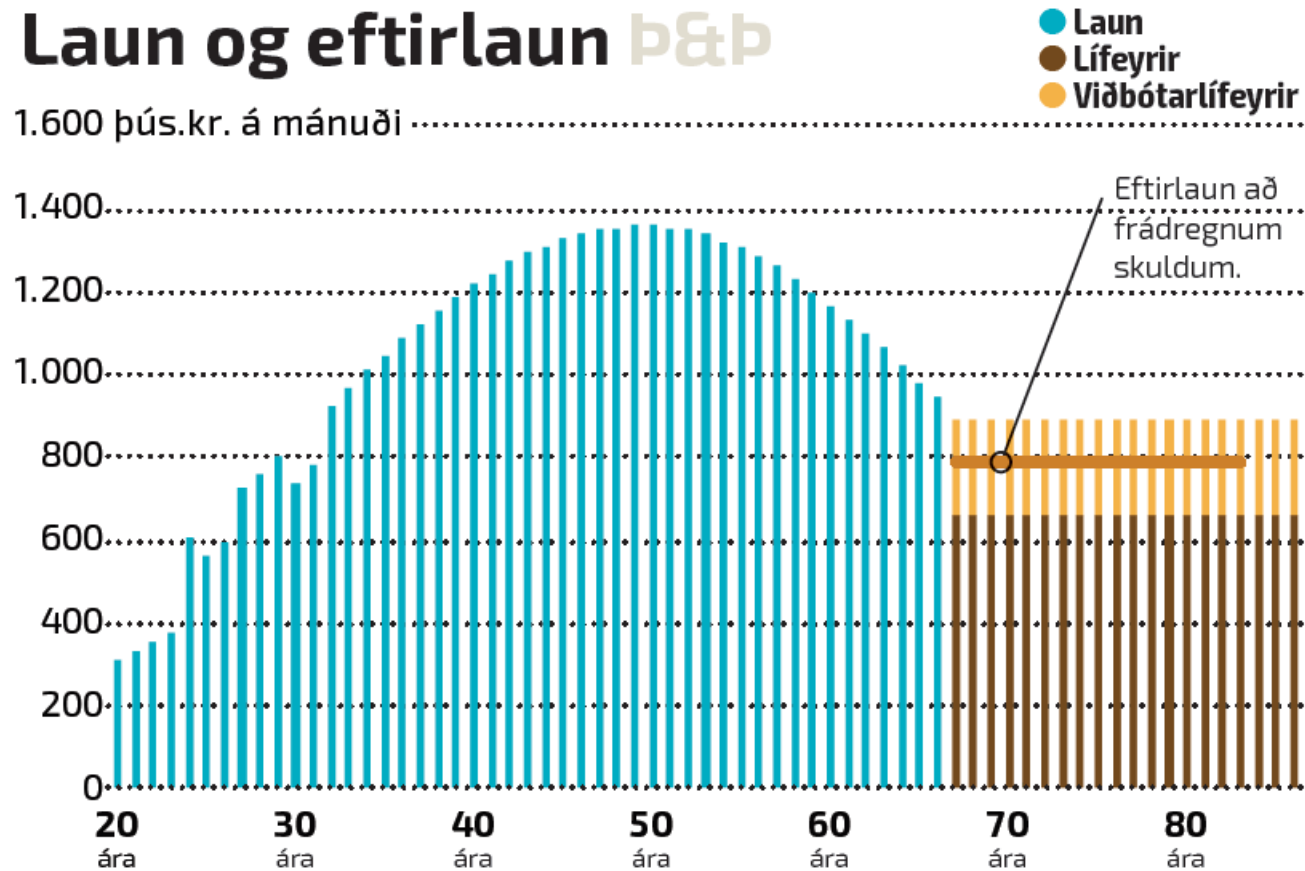
LÍFIÐ
ER FRAMUNDAN

Lærdómsríkt dæmi

Saga tvennra hjóna sem fóru ólíkar leiðir en lifðu bæði góðu lífi

Laun og eftirlaun þ&þ

66
55
45
35
20

LÍFIÐ
ER FRAMUNDAN

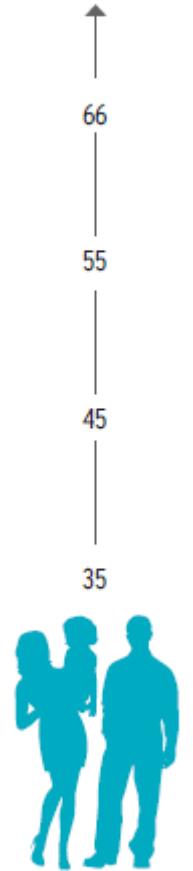
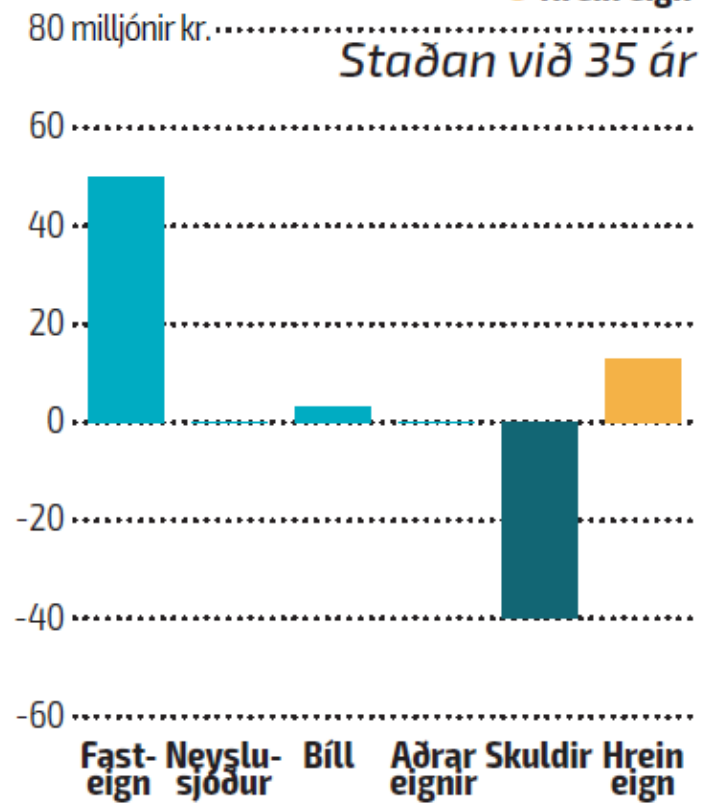
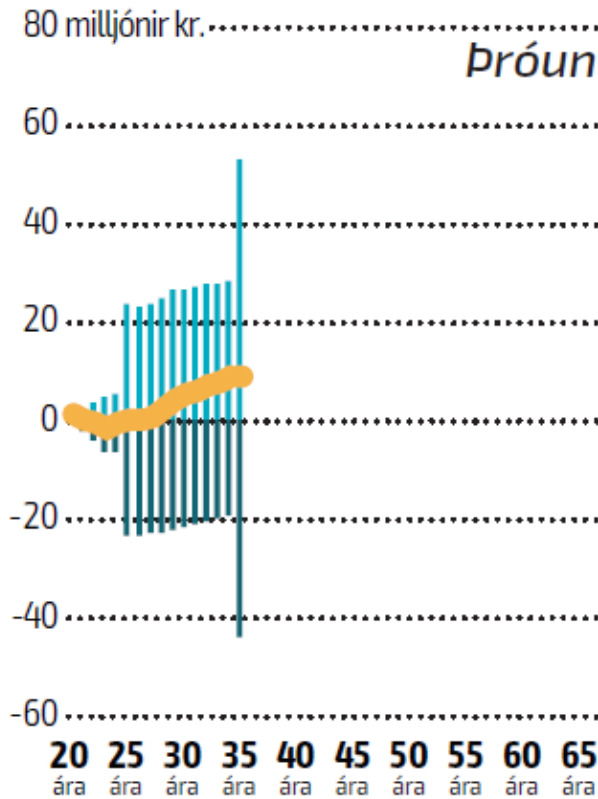

Lærdómsríkt dæmi

Saga tvennra hjóna sem fóru ólíkar leiðir en lifðu bæði góðu lífi

Eignir og skuldir 20-35 ára þ&þ

- Eignir
- Skuldir
- Hrein eign

Grein í Viðskiptablaðinu:

„Hvenær verður mikið of mikið?“

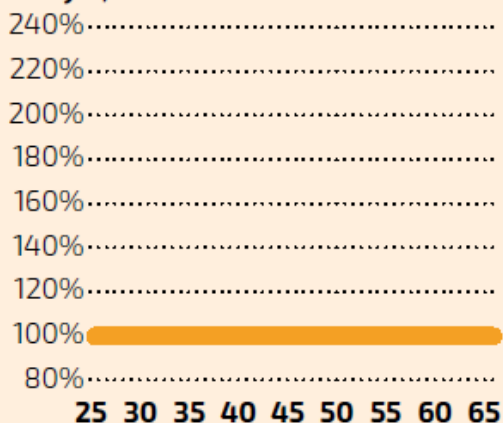
Það er áleitinn spurning hvort það væri ekki betra fyrir almenna launþega að fá launahækkun í vasann frekar en að hækka skylduiðgjald í lífeyrissjóð.

Samanburður á eftirlaunum

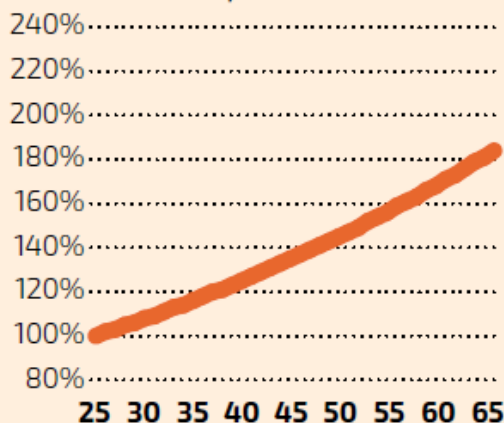
— miðað við mismunandi launaþróun og 12% eða 15% skylduiðgjald í lífeyrissjóð

Launaþróun hefur áhrif á hvernig lífeyrisréttindi safnast upp á starfsævinni. Í útreikningum er oftast reiknað með föstum launum eða að laun hækki jafnt og þétt alla starfsævina. Hagtölur sýna hins vegar að í mörgum tilvikum hækka laun til fimmtugs en lækka eftir það.

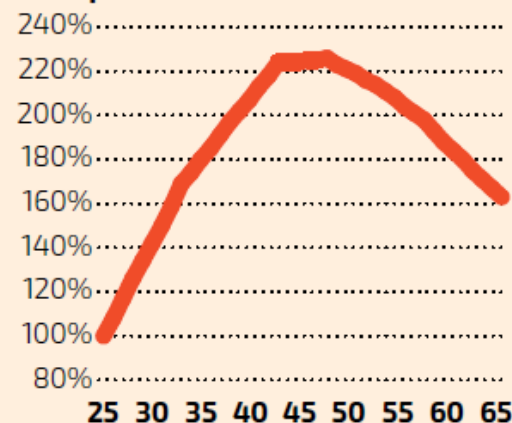
Óbreytt, föst laun

Laun hækka um 1,5% á ári

Launaþróun skv. skattframtölum

Eftirlaun sem hlutfall af ...

lðgjald	meðal launum	loka launum
12,0%	64%	64%
15,5%	83%	83%

Eftirlaun sem hlutfall af ...

lðgjald	meðal launum	loka launum
12,0%	68%	45%
15,5%	87%	58%

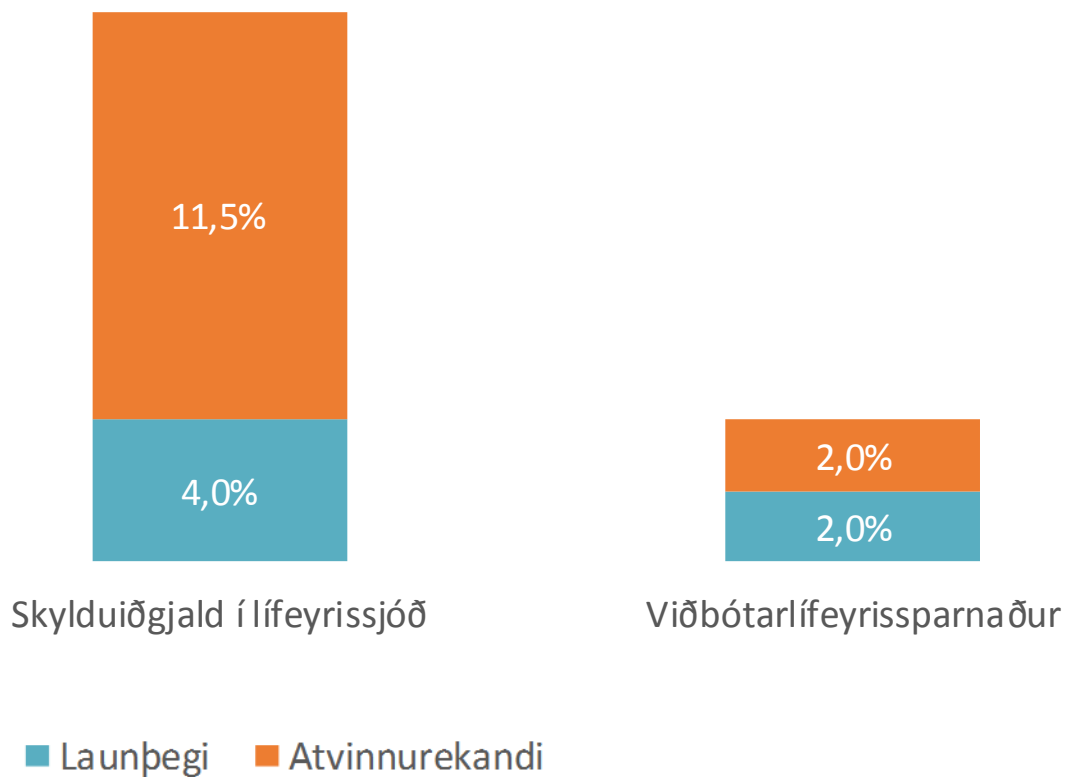
Eftirlaun sem hlutfall af ...

lðgjald	meðal launum	loka launum
12,0%	69%	71%
15,5%	89%	91%

Forsendur: Eftirlaun reiknast m.v. iðgjaldagreiðslur 25 til 66 ára og eru reiknuð með réttindatöflu stærsta lífeyrissjóðs almenns launafólks. Launaþróun samkvæmt skattframtölum byggir á gögnum Hagstofu um meðalatvinnutekjur eftir aldri á árinu 2014

Allt að 1/5 launa í þvingaðan lífeyrissparnað

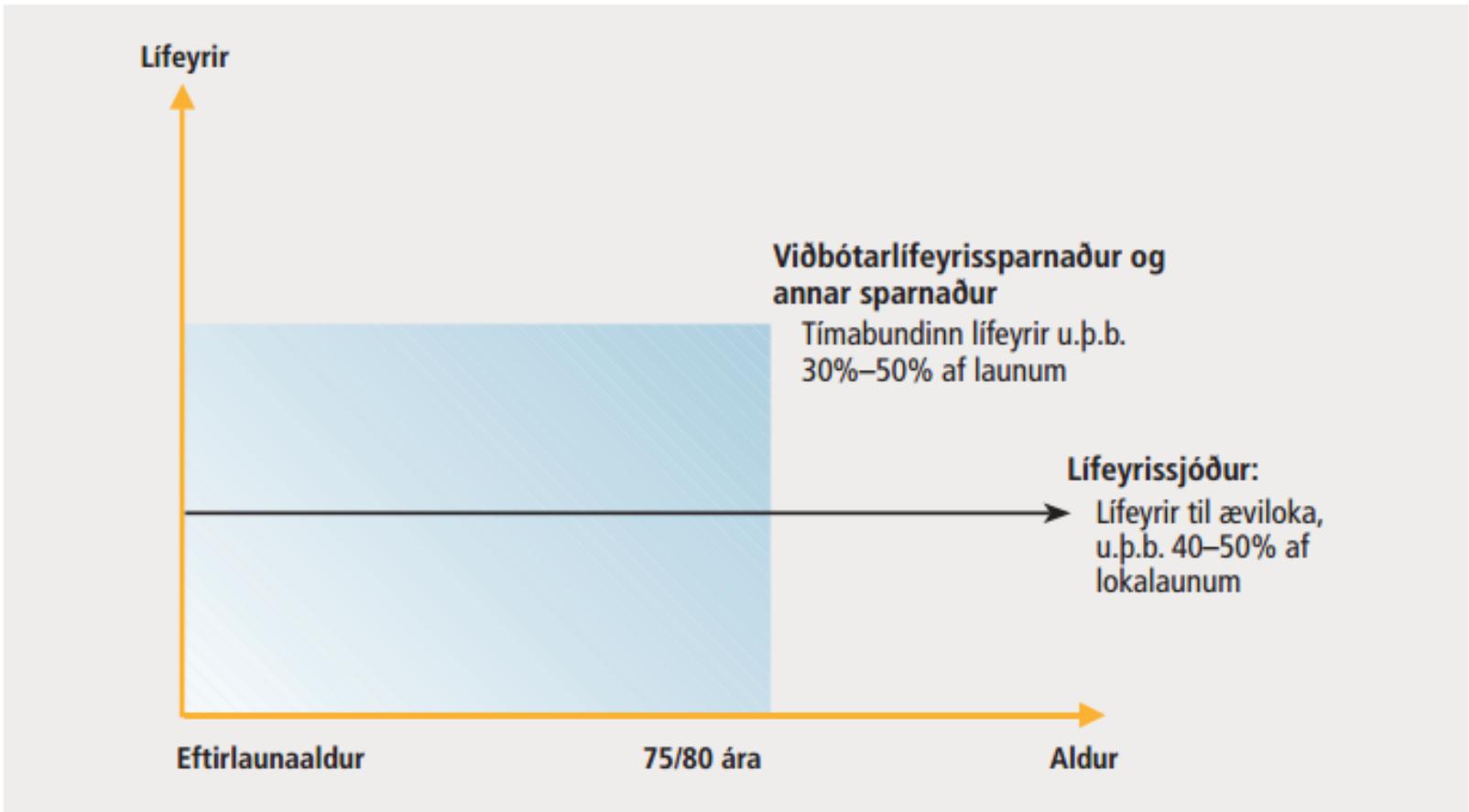

Sá sem er ekki með viðbótarlífeyrissparnað missir af 2% frá atvinnurekanda

Markmið um eftirlaun

Algennt markmið 60% til 80% af launum

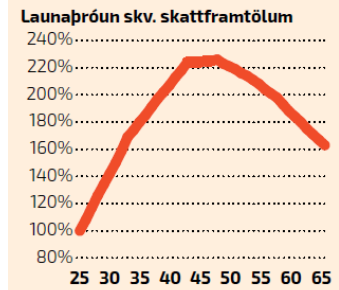
VERDMÆTASTA
EIGNIN

VERÐIÐ ER ÖÐUR EN
EIGNIN

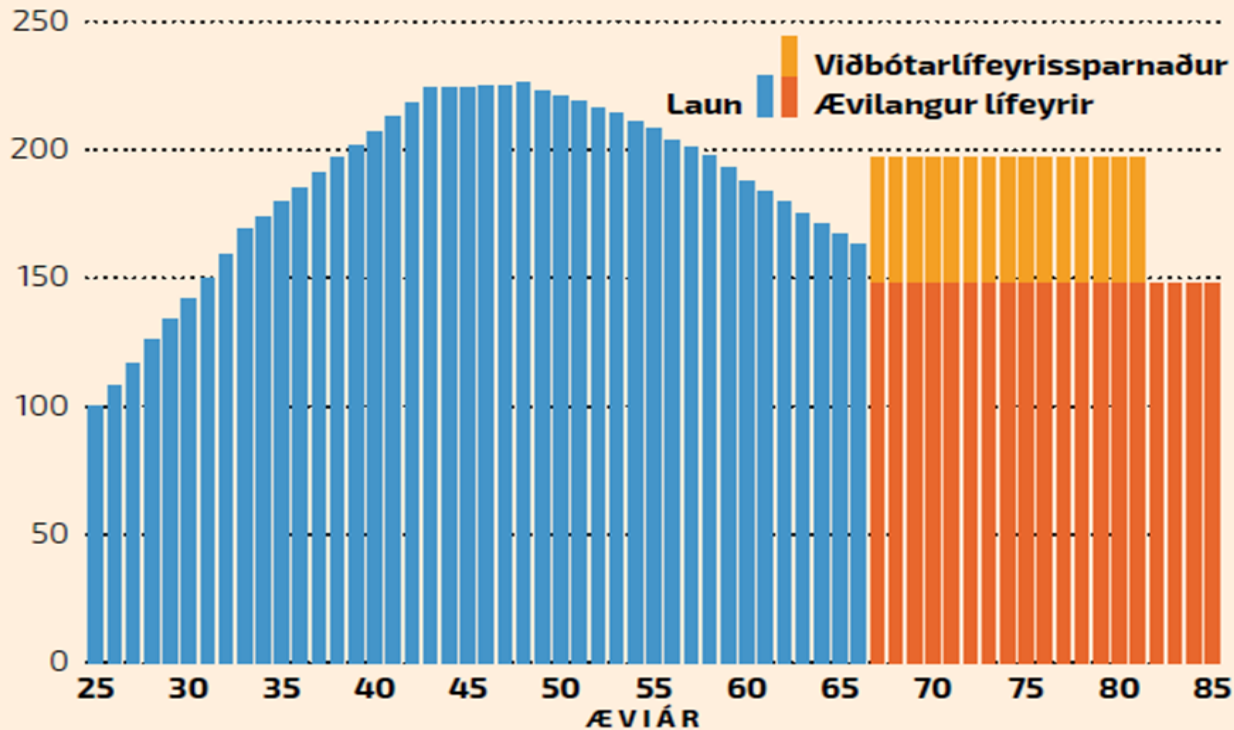

VERÐIÐ ER ÖÐUR EN
EIGNIN

Rífleg eftirlaun

— Eftirlaun geta í sumum tilvikum orðið hærri en lokalaun hækki skylduiðgjald í 15,5% af launum

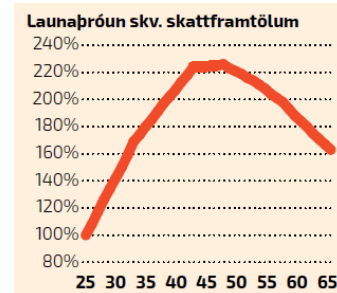
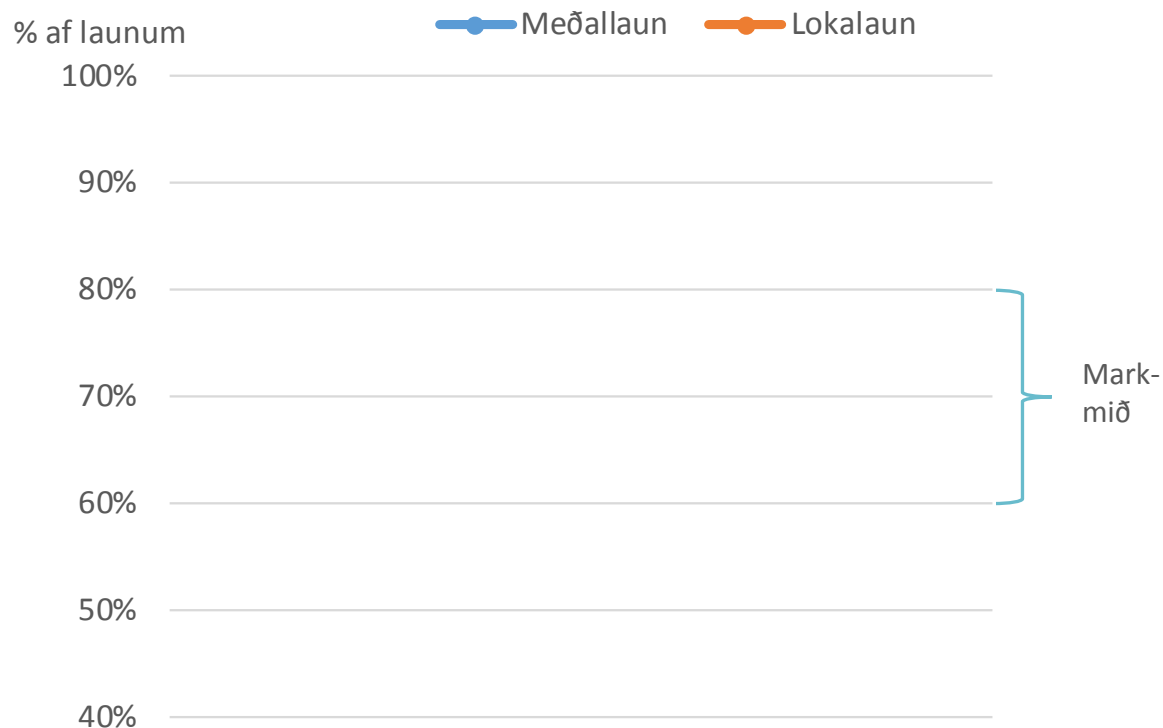
Forsendur: Einstaklingur leggur fyrir 19,5% af launum í lífeyrissparnað alla starfsævina

Með 4% viðbótarlífeyrissparnaði bætist mikið við

Fyrstu 15 árin á eftirlaunum eru eftirlaunin 121% af launum

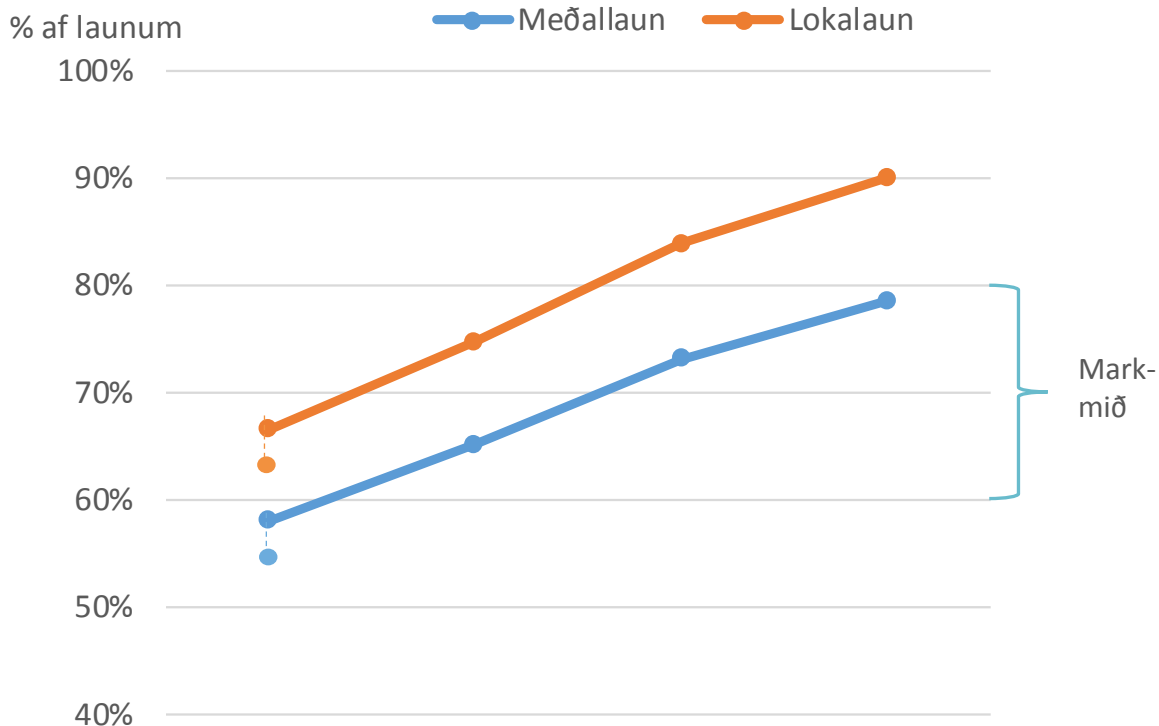
Hvað þýðir 29% hækkun skylduiðgjalds?

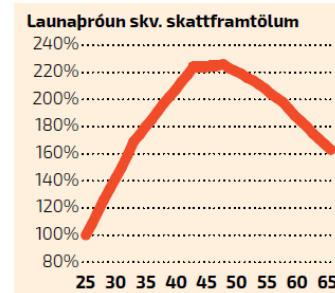
Iðgjald	Fjöldi ára			
10%	22	12	2	0
12%	10	10	10	2
15,5%	10	20	30	40

Ár í starfslok

Hvað þýðir 29% hækkun skylduiðgjalds?

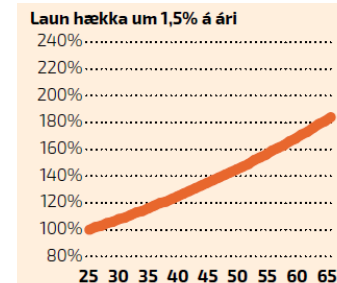
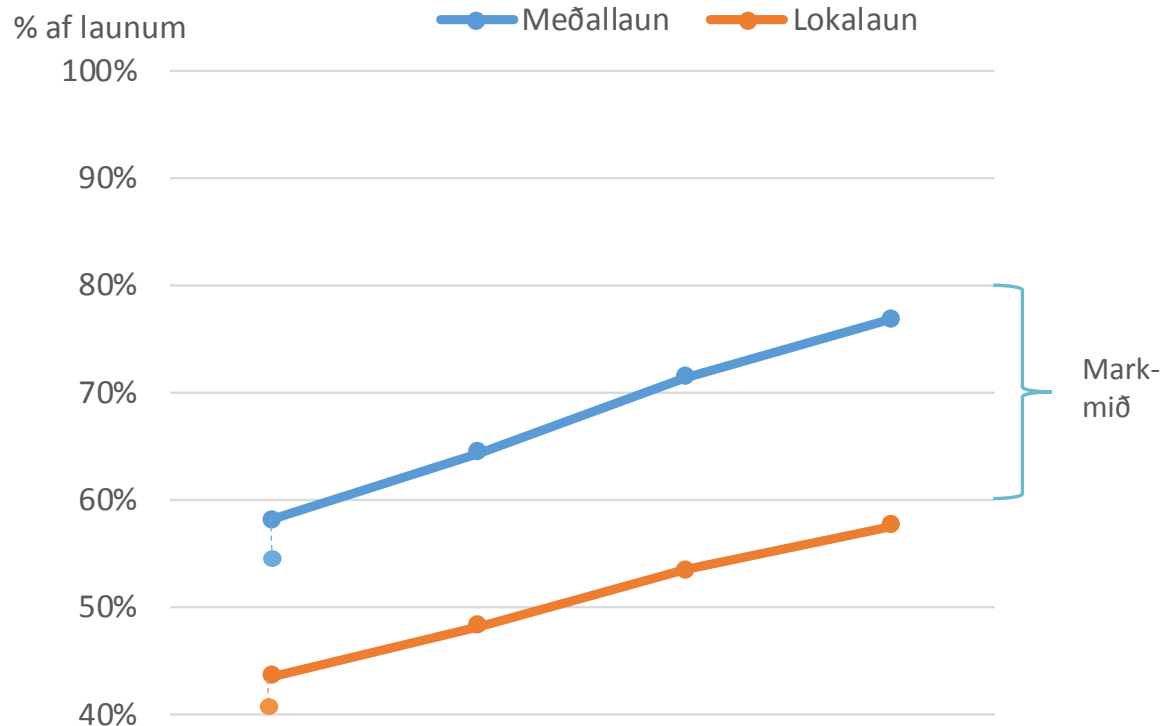

Iðgjald	Fjöldi ára				Ár í starfslok
10%	22	12	2	0	
12%	10	10	10	2	
15,5%	10	20	30	40	
Aukning	5%	12%	20%	28%	

Með hækkun iðgjalds aukast lífeyrisréttindi um 5% til 28%

Hvað þýðir 29% hækkun skylduiðgjalds?

Iðgjald	Fjöldi ára			
10%	22	12	2	0
12%	10	10	10	2
15,5%	10	20	30	40
Aukning	6%	13%	19%	28%

Ár í starfslok

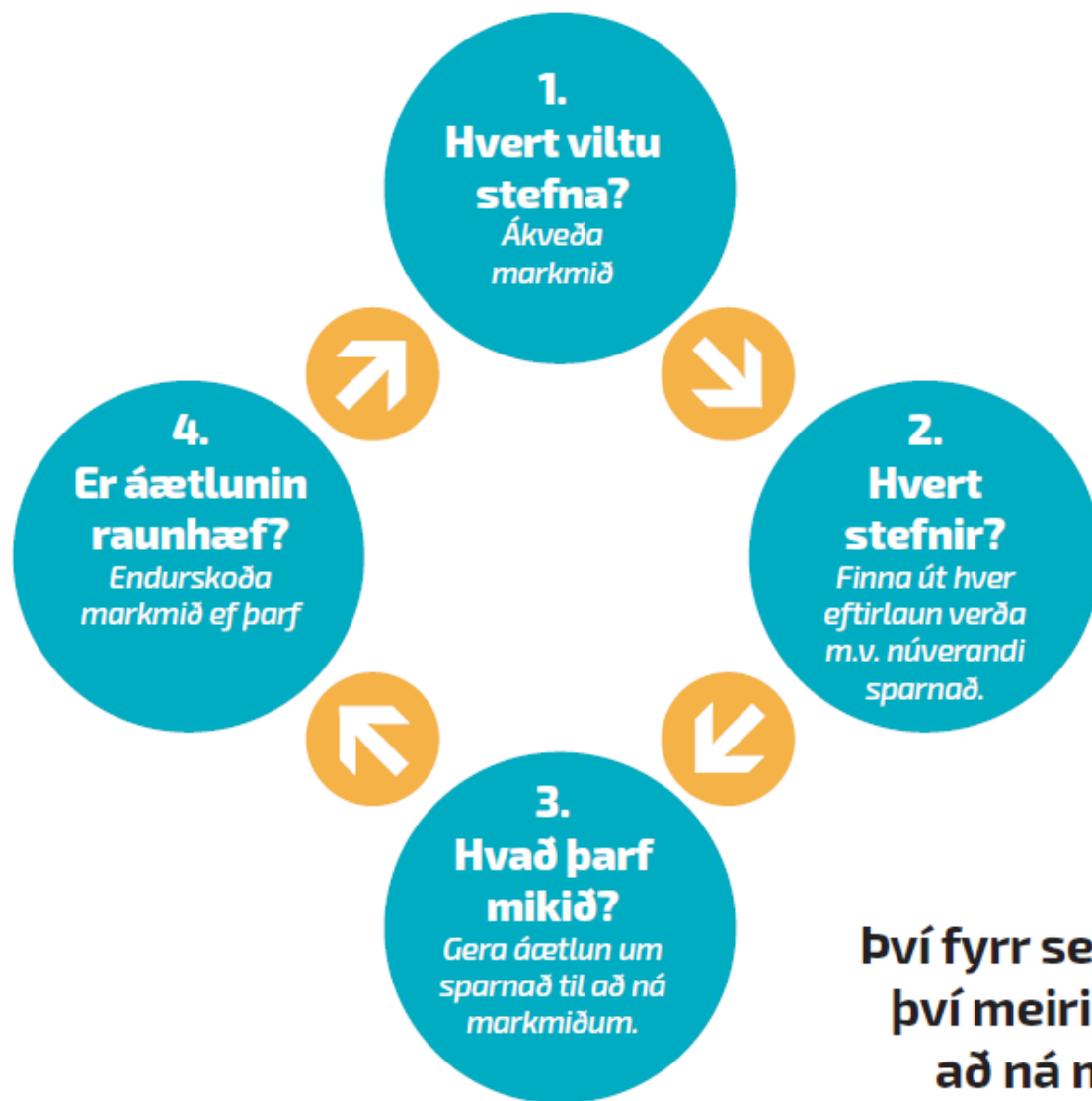
Með hækkun iðgjalds aukast lífeyrisréttindi um 6% til 28%

Mikið í húfi að mikið nýtist vel

Einstaklingar

- » Óbreytt ráðgjöf: Fjögur skref að góðum eftirlaunum

Fjögur skref að góðum eftirlaunum

Mikið í húfi að mikið nýtist vel

Einstaklingar

- » Óbreytt ráðgjöf: Fjögur skref að góðum eftirlaunum
- » Nýta viðbótarlífeyrissparnað 2% til 4% af launum. Þörfin er þó minni hjá yngstu aldurshópunum
- » Nýta sér að greiða séreign inn á lán og húsnæðis-sparnaðarreikninga (heimild rennur út 30. júní 2017)

Mikið í húfi að mikið nýtist vel

Aðilar vinnumarkaðarins

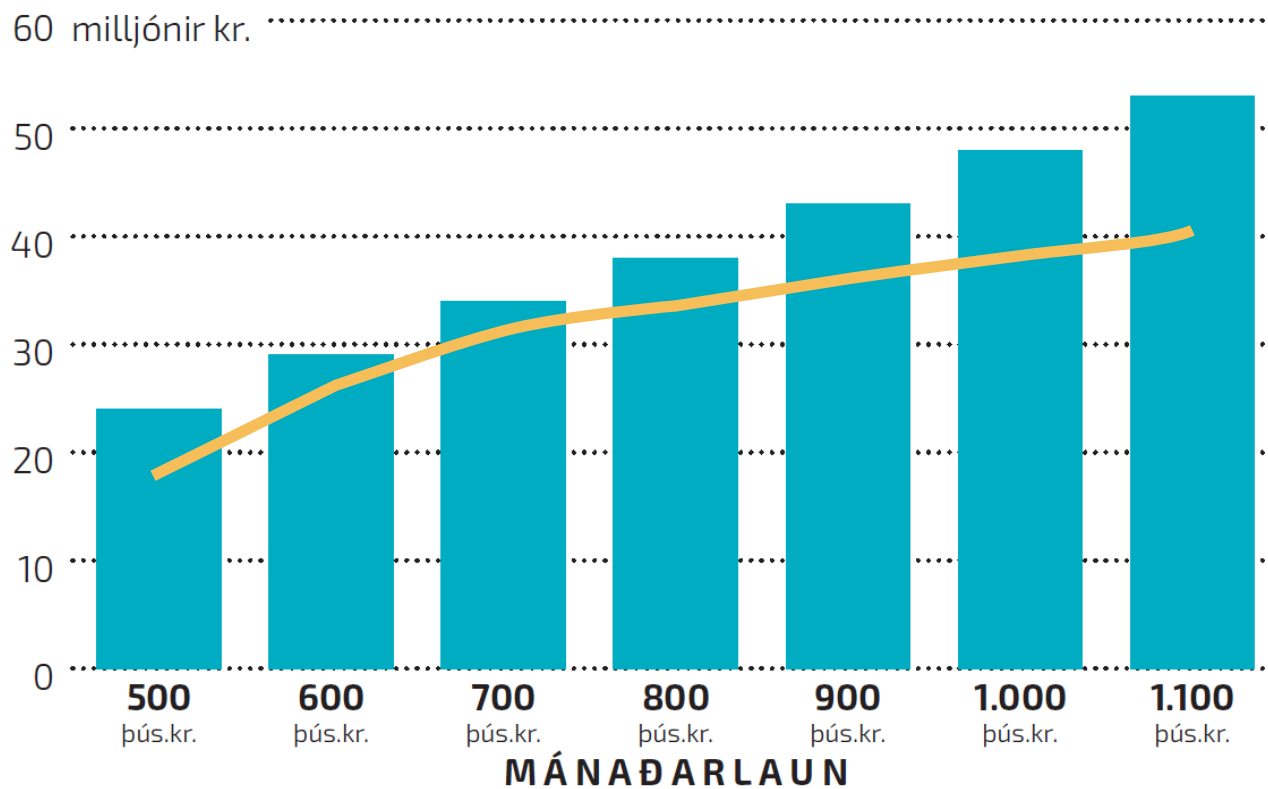
- » Salek samkomulag: „Stefnt er að því að heimilt verði að ráðstafa iðgjaldahækkun í bundna séreign að hluta eða öllu leyti“
- » Mæli eindregið með því að fallið verði frá hugmyndum um bundna séreign

Mikið í húfi að mikið nýtist vel

Stjórnvöld

- » Mikil aukning lífeyrisréttinda dregur úr mikilvægi viðbótarlífeyrissparnaðar hjá yngstu aldurshópunum
- » Mæli með skoðað verði að festa húsnæðissparnað í sessi

Viðmiðun um íbúðarkaup

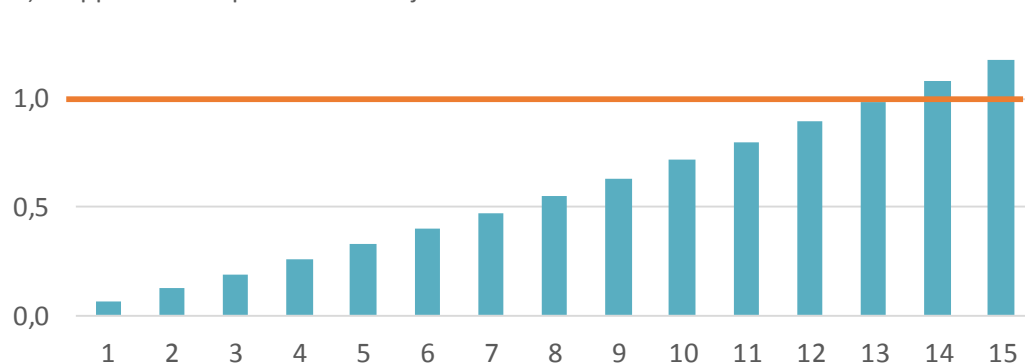
Ágæt viðmiðun að íbúð kosti ekki meira en 4 árslaun

Hugmynd án ábyrgðar

- » Einstaklingar geti nýtt viðbótarlífeyrissparnað / húsnæðissparnað til að greiða inn á húsnæðislán eða til íbúðarkaup
- » Skoðað verði að veita skattafslátt við fyrstu íbúðarkaup
  - » Afslátturinn gæti miðast við 13 ára sparnaðartíma
  - » Á þeim tíma getur einstaklingur safnað 1 árslaunum eða 25% af kaupverði
  - » Þar af væri framlag ríkisins 10% eða u.þ.b. eitt skattlaust ár

1,5 uppsafnaður sparnaður sem fjöldi árslauna

Sparnaðartími, fjöldi ára

Með því að leggja fyrir 6% af launum safnar einstaklingur 1 árslaunum á u.þ.b. 13 árum

„Það erfiðasta í heiminum er
að skilja tekjuskatt“

- Albert Einstein

Þýskur eðlisfræðingur og Nóbelsverðlaunahafi, höfundur afstæðis-
kenningarinnar

Má ekki koma fyrir
lífeyriskerfið